

forebyggende børneforsorg til nærmere overvejelse, inden man tog stilling til spørgsmålet i forbindelse med gennemførelsen af den endelige tilskudsordning for de forebyggende institutioner.

Spørgsmålet har herefter været udførligt drøftet i udvalget om forebyggende børneforsorg.

Udvalget har været klar over, at adskilligt kunne tale for at indføre et forbud mod lederejede institutioner. Man har således været opmærksom på, at det ved lov nr. 53 af 27. februar 1947 om forøget offentlig støtte til anerkendte private opdragelseshjem blev bestemt, at skole- og ungdomshjem, fredeshjem, sinkehjem, oplæringshjem, spædbørnehjem og større optagelseshjem (iagttagelseshjem) kun kan oprettes og drives som stats- eller kommunale hjem, som selvejende institutioner eller af anerkendte foreninger for børneforsorg, og at denne bestemmelse, som det fremgår af bemærkningerne nedenfor under afsnit II. D., er foreslået udvidet således, at fremtidig kun mindre børnehjem (d. v. s. udvidede plejehjem) kan oprettes og drives som lederejede.

Fordelen ved at indføre en tilsvarende bestemmelse for de forebyggende institutioners vedkommende ville navnlig være, at der først herved ville blive skabt mulighed for en fuldstændig adskillelse af lederens og institutionens økonomi, således at lederen af en forebyggende institution ikke længere vil være i stand til at indtjene en indtægt udover den normale, godkendte løn, hvilket må anses for urimeligt ved et så stærkt socialt betonet arbejde som det her omhandlede, hvis økonomi væsentligt hviler på offentlig tilskud.

På den anden side har man også i udvalget været klar over, at et sådant forbud kunne medføre adskillige ulemper. Et almindeligt forbud ville stride mod det frivillighedens princip, man hidtil har anvendt på dette område, og kunne lamme et prisværdigt initiativ indenfor dette felt. Selv om antallet af lederejede institutioner både absolut og forholdsmæssigt er gået tilbage siden 1945 (der fandtes pr. 1. april 1949 ca. 80 institutioner i privat eje af et antal på 597), er der også i den mellemliggende tid blevet oprettet nogle private institutioner, som muligvis ikke ville være blevet oprettet, hvis man havde haft et forbud mod denne driftsform. Hertil kommer, at det ville blive meget bekosteligt at gennemføre, at alle de lederejede institutioner overgik til selvejende institutioner eller lign., idet en sådan overgang ikke kunne gennemføres uden be-

tydelig støtte fra statens og kommunernes side. Endvidere har udvalget anført, at ikke alle de bestående lederejede institutioner, der er godkendte til statstilskud, har en sådan standard, at det offentlige bør ofre beløb på deres overgang til selvejende institutioner.

Endelig har udvalget fremhævet, at der ikke er den samme trang til at forbyde de lederejede institutioner ved forebyggende institutioner, hvor børnene kun opholder sig en del af døgnet, som ved opdragelseshjem, hvor børnene har deres fulde ophold gennem længere tid.

Udvalget om forebyggende børneforsorg er herefter enedes om at foreslå, at der indføres et forbud mod, at større institutioner for forebyggende børneforsorg, hvor de fornævnte ulemper ved privat drift må antages at være størst, fremtidigt drives som lederejede. I overensstemmelse med udvalgets forslag har man herefter foreslået, at det i lovforslagets § 126 bestemmes, at anerkendelse af institutioner for forebyggende børneforsorg, der er bestemt til at modtage 40 børn eller derover, fremtidig kun kan meddeles, såfremt institutionen drives som selvejende institution, af en kommune eller af en anerkendt forening for børneforsorg, og at bestående institutioner af denne art snarest bør overgå til en af de nævnte driftsformer, med mindre socialministeren meddeler dispensation.

Antallet af bestående institutioner i privat eje, der er normeret til 40 børn eller derover, er for tiden 34.

Endvidere har man stillet forslag om, at det i lovforslagets § 127, stk. 4, udtrykkeligt udtales, at der af socialministerens rådgighedssum bl. a. kan ydes støtte til lederejede institutioners overgang til selvejende institutioner.

II. Opdragelseshjem.

A. Plejepenge og driftstilskud til opdragelseshjem.

De foran skildrede, meget udviklede regler for ydelse af driftstilskud til private anerkendte opdragelseshjem synes ikke rationelle. Dels er de løbende tilskud ikke tilstrækkelige til gennemførelse af hjemmenes forsvarlige drift, dels synes det mindre hensigtsmæssigt at yde faste tilskud efter detaillerede regler for ved regnskabsårets afslutning eller efter dettes udløb praktisk talt helt at måtte dække meget betydelige driftsunderskud. Denne ordning medfører usikkerhed for opdragelseshjemmene, der aldrig kan være sikre på at få dækket et